

4.10. Ideologie i państwa totalitarne

Źródła i cechy ogólne

- Źródła powstawania totalitaryzmów: przegrane konflikty zbrojne, kryzysy gospodarcze, kryzys instytucji demokratycznych, zachwianie dotychczasowych autorytetów.
- Cechy państwa totalitarnego: całkowita kontrola władz nad każdym przejawem życia obywateli, istnienie tylko jednej legalnej partii politycznej, obowiązkowe zrzeszanie ludności, zastraszanie i zabijanie osób nieprzychylnych władzy, niechęć wobec religii, kultu, woda, rozbudowany aparat propagandy państwowej, istnienie cenzury.
- Od reżimów totalitarnych należy odróżniać państwa autorytarne, w których działają, choć w ograniczonym zakresie, instytucje demokratyczne, a władza nie dąży do całkowitego przekształcenia struktury społecznej.

Pierwsze państwo totalitarne – komunistyczny Związek Radziecki

- Państwo radzieckie powstało w wyniku udanego przewrotu bolszewickiego – **rewolucji październikowej** (1917 r.) – i wygranej przez komunistów **wojny domowej** (1917–1922).
- Komuniści, pod wodzą **Włodzimierza Iłjicza Lenina**, po objęciu władzy **znacjonalizowali** przemysł, banki i ziemię. Sposób zarządzania państwem w pierwszych latach po